

ชื่อหนังสือ เศรษฐกิจติดขัด

ผู้เขียน Michael Heller

ผู้แปล สฤณี อาชวานันทกุล

บรรณาธิการ ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์

สำนักพิมพ์ มติชน

ราคา 260 บาท

หาซื้อได้ตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป

เครื่องบินที่ต้องบินวนรอลานบินว่างนานนับชั่วโมงเพราะเจ้าของที่ดินประท้วงไม่ให้ขยายลานบิน ยารักษาโรคร้ายที่ไม่ได้รับการคิดค้นเพราะบริษัทยาไม่ยอมเสี่ยงที่จะถูกเจ้าของสิทธิบัตรเทคโนโลยีฟ้องละเมิด ยานคลื่นความถี่หลายย่านแออัด ขณะที่หลายย่านมีความถี่เหลือเฟือแต่ไม่มีคนใช้

“ภาวะติดขัด” เหล่านี้เป็นแค่โซ่คร้ายหรือธรรมชาติที่ต้องฟันฝ่า เราจึงยกไหล่พูดว่า “ช่วยไม่ได้” เมื่อเผชิญกับสถานการณ์เหล่านี้ ไม่มีแม้แต่ “ภาษา” ที่จะอธิบายสภาพปัญหา และไม่ชวนขวายหาวิธีป้องกันไม่ให้ภาวะติดขัดเกิดขึ้นซ้ำสอง ไมเคิล เฮลเลอร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์และกฎหมายกรรมสิทธิ์บอกว่า ภาวะติดขัดเหล่านี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากน้ำมือมนุษย์ ทั้งมีวิธีแก้ไขและป้องกัน แต่ต้องเริ่มจากการตระหนักว่ามันเป็น “ปัญหา” และคิด “ภาษา” ที่จะทำให้เราคุยเรื่องนี้กันได้ก่อน เขามองว่า ภาวะติดขัดเหล่านี้เกิดจากการแบ่งแยกกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลอย่างถึยิบหรือยิบย่อยเกินไป และภาวะนี้มักจะเป็นผลพวงของการที่กฎหมายหรือกฎระเบียบของภาครัฐตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เขาประติษฐ์คำว่า “อสาธารณสมบัติ” ขึ้นมาอธิบายภาวะที่มีกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล
มากเกินไป และชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับสาธารณสมบัตินั้นคืออสาธารณ
สมบัติ ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลอย่างที่เรารู้เข้าใจ

โคกนาฏกรรมสาธารณสมบัติมีทางแก้ฉันใด

โคกนาฏกรรมอสาธารณสมบัติก็มีทางแก้ฉันนั้น